

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST

REZOLUCJA ⁽¹⁾

w sprawie wyzwań w obszarze bezpieczeństwa regionalnego we wschodnioeuropejskich krajach partnerskich

(2013/C 338/01)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

- uwzględniając akt ustanawiający Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z dnia 3 maja 2011 r.,
- uwzględniając konkluzje ze szczytów Partnerstwa Wschodniego, które odbyły się w Pradze w dniu 7 maja 2009 r. i w Warszawie w dniach 29–30 września 2011 r.,
- uwzględniając art. 8 i 49 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając pakiet europejskiej polityki sąsiedztwa z dnia 20 marca 2013 r., w tym sprawozdanie z postępów za rok 2012 oraz zalecenia dotyczące działań w odniesieniu do Armenii, Azerbejdżanu, Gruzji, Mołdawii i Ukrainy,
- uwzględniając konkluzje Rady dotyczące Partnerstwa Wschodniego z dnia 18 lutego 2013 r.,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 17 listopada 2011 r. (P7_TA(2011)0514) zawierającą zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) w sprawie negocjacji dotyczących układu o stowarzyszeniu między UE a Gruzją,
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 22 października 2009 r. (P7_TA(2009)0056) w sprawie budowania demokracji w stosunkach zewnętrznych UE,
- uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego z dnia 7 kwietnia 2011 r. (P7_TA(2011)0153) w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru wschodniego oraz w sprawie stosunków UE z Republiką Armenii, Republiką Azerbejdżanu, Republiką Białorusi, Gruzją, Republiką Mołdawii i Ukrainą,
- uwzględniając wspólny komunikat Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa i Komisji z dnia 25 maja 2011 r. zatytułowany „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie” oraz komunikat z dnia 20 marca 2013 r. zatytułowany „Europejska polityka sąsiedztwa: współpraca na rzecz rozwoju partnerstwa”,
- uwzględniając europejską strategię bezpieczeństwa oraz krajowe strategie bezpieczeństwa wschodnioeuropejskich krajów partnerskich,
- uwzględniając Rocznicową Deklarację Astańską Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) z grudnia 2010 r. zatytułowaną „Ku wspólnocie bezpieczeństwa” oraz decyzję Rady Ministerialnej OBWE z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie „Procesu helsińskiego OBWE +40”,
- uwzględniając wieloletni program indykacyjny na lata 2012–2013 dotyczący Instrumentu na rzecz Stabilności,

⁽¹⁾ Przyjęta w Brukseli w dniu 28 maja 2013 r.

- uwzględniając przygotowania do podpisania układu o stowarzyszeniu między UE a Ukrainą, a także znaczne postępy w negocjacjach dwustronnych dotyczących nowych układów o stowarzyszeniu między UE a Republiką Armenii, Republiką Azerbejdżanu, Gruzją i Republiką Mołdawii,
 - uwzględniając swoją rezolucję w sprawie wyzwań dla przyszłości demokracji, w tym wolnych i niezależnych mediów, w krajach Partnerstwa Wschodniego i krajach UE, przyjętą na posiedzeniu Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest, które odbyło się w dniu 3 kwietnia 2012 r. w Baku,
- A. mając na uwadze, że UE i wschodnioeuropejskie kraje partnerskie łączy wspólny istotny cel, jakim jest zapewnienie na obszarze sąsiadującym z Europą od wschodu pokoju i zwiększenie bezpieczeństwa, a są to kluczowe warunki rozwoju, dobrobytu i długotrwałej stabilności w regionie;
 - B. mając na uwadze, że Partnerstwo Wschodnie powołano w ramach wspólnego projektu Unii Europejskiej i jej wschodnioeuropejskich partnerów, a jego głównym celem jest przyspieszenie stowarzyszenia politycznego i pogłębienie integracji gospodarczej w oparciu o zróżnicowanie, odpowiedzialność i współodpowiedzialność; mając na uwadze, że UE oraz jej wschodnioeuropejscy partnerzy obecnie wykazują się różnym poziomem zainteresowania w zakresie zacieśniania stosunków z UE, od dążeń do przystąpienia do UE po chęć wzmacniania współpracy; mając na uwadze, że w tym kontekście UE uznaje dążenia wschodnioeuropejskich krajów partnerskich w oparciu o ich ambicje i możliwości w zakresie spełniania odpowiednich warunków, w tym warunków określonych w art. 49 Traktatu o Unii Europejskiej;
 - C. mając na uwadze, że UE oraz jej wschodnioeuropejskie kraje partnerskie uznają, że nieudane procesy przemian demokratycznych, konflikty regionalne, ryzyko związane z rozpowszechnianiem broni masowego rażenia, nielegalny handel bronią i ludźmi, terroryzm i przestępczość zorganizowana stanowią główne zagrożenia i wyzwania dla regionu w zakresie bezpieczeństwa, choć postrzeganie tych kwestii może być zróżnicowane;
 - D. mając na uwadze, że demokracja, poszanowanie praw człowieka, dobre rządzenie i bezpieczeństwo to cele wzajemnie ze sobą powiązane; mając na uwadze, że niezadowolenie społeczne, ubóstwo, brak równouprawnienia, konflikty interesów, korupcja i krótkowzroczny populizm mogą prowadzić do zamieszek na tle politycznym;
 - E. mając na uwadze, że choć Europa nie podlega już podziałom z czasów zimnej wojny, w Europie Wschodniej zarysowały się nowe linie podziału wynikające głównie z nierozstrzygniętych konfliktów związanych z nastrojami separatystycznymi inspirowanymi z zagranicy;
 - F. mając na uwadze, że sytuację militarną w regionie wschodnioeuropejskim cechuje przede wszystkim coraz większy brak równowagi w zakresie potencjału wojskowego;
 - G. mając na uwadze, że szeroko rozpowszechniony proceder przemykania i przetrzymywania nielegalnej broni zagraża bezpieczeństwu niektórych wschodnioeuropejskich krajów i terytoriów, zwłaszcza krajów będących stronami nierozwiązanych konfliktów;
 - H. mając na uwadze, że nierozwiązane konflikty utrudniają rozwój gospodarczy, społeczny i polityczny zaangażowanych w nie krajów, a także negatywnie wpływają na współpracę regionalną, stabilność i bezpieczeństwo, zagrażają demokracji w odnośnych krajach i stanowią przeszkodę dla pełnego rozwoju Partnerstwa Wschodniego; mając w szczególności na uwadze, że istniejące konflikty między członkami-założycielami Partnerstwa Wschodniego należy rozwiązać na drodze pokojowej, w sposób konstruktywny i w duchu dobrych stosunków sąsiedzkich, tak aby ułatwiać rzeczywisty proces nawiązywania ściślejszej współpracy na szczeblu europejskim; mając na uwadze, że w tym kontekście wielostronny charakter Partnerstwa Wschodniego może dodatkowo przyczynić się do zwiększenia wysiłków na rzecz mediacji, wzajemnego zrozumienia, budowania zaufania i rozwiązywania konfliktów;
 - I. mając na uwadze, że po arabskiej wiośnie unijni przywódcy skoncentrowali się na sytuacji politycznej w krajach objętych południowym sąsiedztwem UE, natomiast mniejszą uwagę poświęcają reagowaniu na zagrożenia dla bezpieczeństwa w krajach objętych sąsiedztwem wschodnioeuropejskim;

- J. mając na uwadze, że choć wschodnioeuropejskie kraje partnerskie łączy wspólne dziedzictwo historyczne i wspólne aspiracje w zakresie budowania wzajemnie korzystnych relacji opartych na zaufaniu do sąsiednich krajów, niektóre z nich zmagają się ze ściśle powiązаныmi ze sobą konfliktami, u źródła których leży brak zaufania, różnice językowe i kulturowe lub rywalizacja polityczna, które to problemy pogłębiły się w czasach Związku Radzieckiego; mając na uwadze, że takie konflikty są źródłem niestabilności i braku bezpieczeństwa, a także utrudniają przeprowadzanie reform politycznych oraz stanowią przeszkodę dla rozwoju gospodarczego całego regionu;
- K. mając na uwadze, że nierozwiązane konflikty w regionie wschodnioeuropejskim po upadku Związku Radzieckiego doprowadziły do zamknięcia granic, uniemożliwiając mieszkańcom tego regionu czerpanie korzyści gospodarczych i społecznych z wymiany zagranicznej i utrudniając próby budowania dialogu międzykulturowego i wzajemnego zrozumienia między narodami;
- L. mając na uwadze, że UE pełni aktywną rolę w rozwiązywaniu nierozstrzygniętych konfliktów w regionie wschodnioeuropejskim, współprzewodnicząc rozmowom genewskim dotyczącym pokoju i bezpieczeństwa w Gruzji oraz uczestnicząc w charakterze obserwatora w negocjacjach według formatu 5+2 dotyczących konfliktu nadniestrzańskiego, oraz że Francja jest jednym z trzech krajów współprzewodniczących Grupie Mińskiej OBWE zajmującej się konfliktem w Górskim Karabachu; mając na uwadze, że we wspólnym komunikacie z dnia 25 maja 2011 r. zatytułowanym „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie”, UE określiła swój cel, jakim jest zwiększenie udziału Unii w rozwiązywaniu nierozstrzygniętych konfliktów, w szczególności poprzez zwiększenie wsparcia UE dla istniejących formatów negocjacji; mając na uwadze, że w zeszłym roku ustanowiono Europejski Fundusz na rzecz Demokracji w celu zapewnienia szybkiego i elastycznego wsparcia podmiotom działającym na rzecz przemian demokratycznych;
- M. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska jest główną zainteresowaną stroną w przypadku przedłużających się konfliktów ze względu na rosyjską okupację regionów Cchinwali i Abchazja w Gruzji, obecność rosyjskich sił wojskowych w separatystycznych regionach Republiki Mołdawii oraz wpływy polityczne i gospodarcze w całym regionie wschodnioeuropejskim; mając na uwadze, że UE jest natomiast aktywnie zaangażowana na tym obszarze poprzez udział dwóch misji cywilnych zorganizowanych w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE (WPBiO), tj. misji granicznej UE dla Mołdawii i Ukrainy oraz misji obserwacyjnej Unii Europejskiej w Gruzji;
- N. mając na uwadze, że Ukraina i Republika Mołdawii nawiązały partnerstwo z UE w ramach unijnej WPBiO; mając na uwadze, że Ukraina jest jedynym wschodnioeuropejskim krajem partnerskim, który uczestniczył jak dotąd w misjach i operacjach w dziedzinie WPBiO UE w ramach umowy ramowej z UE, ułatwiając szybkie zaangażowanie ukraińskich sił wojskowych; mając na uwadze, że UE i Republika Mołdawii są w trakcie ratyfikowania podobnej umowy ramowej;
- O. mając na uwadze, że niektóre kraje skorzystały ze stosowania zasady „więcej za więcej” w odniesieniu do zwiększonej pomocy finansowej, odzwierciedlając tym samym systematyczne wprowadzanie zwiększonej warunkowości politycznej oraz tempo reform w trzech wschodnioeuropejskich krajach partnerskich;
- P. mając na uwadze, że wschodnioeuropejskie kraje partnerskie nawiązały stałą współpracę z Organizacją Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) w oparciu o wspólne interesy; mając na uwadze, że stosunki NATO z Republiką Armenii, Republiką Azerbejdżanu, Gruzją, Republiką Mołdawii i Ukrainą przyczyniły się do przeprowadzenia reform demokratycznych i instytucjonalnych oraz reform systemu obrony na szczeblu krajowym, a także do udziału w prowadzonych przez NATO operacjach pokojowych;
- Q. mając na uwadze, że zagrożenia spowodowane przez materiały chemiczne, biologiczne, radiologiczne i jądrowe, nielegalne rozpowszechnianie broni oraz przestępczość zorganizowana nadal stanowią ważny problem z punktu widzenia bezpieczeństwa regionalnego ze względu na dużą ilość broni i amunicji pochodzącej z czasów zimnej wojny;
- R. mając na uwadze, że długi czas trwania nierozstrzygniętych sporów terytorialnych, stronnictwo i brak niezależności, a także nieskuteczność systemu sądownictwa i organów ścigania, wewnętrzne spory polityczne oraz nakładanie się prywatnych interesów na sprawy publiczne sprzyjają rozwojowi przestępczości zorganizowanej;

- S. mając na uwadze, że sąsiedztwo wschodnie daje ogromne możliwości w zakresie nawiązywania współpracy między UE a wschodnioeuropejskimi krajami partnerskimi i wiąże się z wzajemnie korzystnymi perspektywami, umożliwiając opracowywanie i rozwój istotnych działań i projektów, zwłaszcza w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego, dywersyfikacji źródeł i dróg dostaw energii (południowy korytarz gazowy), a także integrację handlową i gospodarczą, które powinny być jednymi z instrumentów gwarantujących poprawę bezpieczeństwa i pokój;
- T. mając na uwadze, że katastrofy naturalne i katastrofy spowodowane przez człowieka uznaje się za ogólne zagrożenie w całym regionie wschodnioeuropejskim ze względu na ryzyko wystąpienia trzęsienia ziemi, ekstremalnych warunków pogodowych, zdarzeń hydrogeologicznych, takich jak powodzie i susze, oraz katastrof w miastach i katastrof przemysłowych;
1. podkreśla swoje przekonanie, że UE i wschodnioeuropejskie kraje partnerskie ponoszą wspólną odpowiedzialność polityczną za propagowanie pokoju i bezpieczeństwa na całym kontynencie europejskim, przewyżczając długoletnie podziały historyczne i koncentrując się na wspólnych wartościach;
2. uważa, że wyzwania w zakresie bezpieczeństwa w regionie wschodnioeuropejskim wynikają z nierównoważonych i niezakończonych przemian demokratycznych, wewnętrznego separatyzmu i zagrożeń zewnętrznych, które wymagają skoordynowanej reakcji i dalszej współpracy krajów w tym regionie oraz najsilniejszych krajów sąsiadujących w oparciu o wzajemne poszanowanie i ochronę krajowych interesów;
3. podkreśla, że Partnerstwo Wschodnie to jedyne w swoim rodzaju wielostronne forum dialogu i współpracy w zakresie bezpieczeństwa regionalnego obejmujące grupę państw wyznających wspólne wartości i zasady wolności, demokracji, poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz praworządności zgodnie ze wspólną deklaracją ze szczytu Partnerstwa Wschodniego, który odbył się w Warszawie we wrześniu 2011 r.;
4. podkreśla, że zbliżający się szczyt Partnerstwa Wschodniego w Wilnie to najlepsza okazja, by podkreślić europejską perspektywę dla najambitniejszych wschodnioeuropejskich krajów partnerskich ze względu na ich europejskie dążenia oraz zaangażowanie w propagowanie wspólnych europejskich wartości i zasad;

Budowanie wspólnej przestrzeni stabilności i pokoju poprzez podjęcie wyzwania w postaci przemian demokratycznych oraz rozwoju gospodarczego i społecznego

5. podkreśla, że wzmocnienie demokracji, zwiększanie praworządności, poszanowania praw człowieka, praw mniejszości i podstawowych wolności oraz autentyczna niezawisłość i skuteczność systemu sądownictwa, niedopuszczanie do stosowania wybiórczej sprawiedliwości, w tym wprowadzenie zakazu nawoływania do ataków na przeciwników politycznych poprzez mowę nienawiści lub inne prowokacyjne działania, są kluczowe dla tworzenia warunków niezbędnych do zagwarantowania trwałego bezpieczeństwa w regionie wschodnioeuropejskim oraz budowania długotrwałego zaufania obywateli do instytucji państwowych; w tym kontekście wzywa wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do zwiększenia przejrzystości, odpowiedzialności i demokratycznego nadzoru nad organami ścigania; podkreśla, że pełne poszanowanie zasady praworządności oraz porządku konstytucyjnego jest niezbędne w kontekście powyborczym;
6. uważa, że reforma instytucji państwowych w oparciu o zasady demokratyczne i zasadę praworządności, wzmocnienie wolności wypowiedzi i wolności wyrażania opinii, a także pluralizm i niezależność mediów, gwarantowanie wiarygodnych, wolnych i uczciwych wyborów, pluralistyczny dialog z opozycją, niezawisłość systemu sądownictwa, zapobieganie nadużyciom władzy oraz walka z korupcją to kluczowe czynniki wpływające na ograniczenie ryzyka występowania konfliktów politycznych; jest zdania, że rozwój systemu dobrych rządów i demokratycznych procesów podejmowania decyzji pozytywnie wpływa na dialog przywódców politycznych ze społeczeństwem oraz na podejmowane przez nich decyzje dotyczące bezpieczeństwa;
7. z zadowoleniem przyjmuje niedawne poprawki do konstytucji Gruzji, których celem było dalsze równoważenie zakresu władzy wykonawczej i ustawodawczej;

8. wzywa do przyjęcia szeroko zakrojonych przepisów antidyskryminacyjnych; uważa, że ochrona praw człowieka oraz praw mniejszości to podstawowe europejskie wartości oraz że należy zapobiegać wszelkim zagrożeniom naruszenia lub naruszeniom powyższych wartości, ponieważ mogą one przyczynić się do zwiększenia ryzyka destabilizacji i braku bezpieczeństwa; podkreśla, że wolna przestrzeń publiczna jest istotnym aspektem odpowiedzialnego społeczeństwa i warunkiem wstępnym do pokojowego rozwiązywania konfliktów politycznych; w związku z tym potępia wszelkie próby ograniczania wolności wypowiedzi dziennikarzy, dysydentów, obrońców praw człowieka i przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego;
9. uważa, że rozwój silnego i energicznego społeczeństwa obywatelskiego jest kluczowym czynnikiem umożliwiającym postęp demokratyczny i lepszą ochronę praw człowieka; wzywa wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do zniesienia zbędnych ograniczeń prawnych i administracyjnych, które ograniczają powszechną wolność zgromadzeń i powszechne prawo zrzeszania się, oraz do dopilnowania, by obrońcy praw człowieka podlegali pełnej ochronie ludności i ochronie sądowej oraz by nie byli marginalizowani w społeczeństwie;
10. wzywa wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do zainicjowania lub przeprowadzenia reform gospodarczych mających na celu zakończenie procesu przekształcenia w dobrze funkcjonujące, rozwijające się gospodarki rynkowe, a także do stworzenia warunków sprzyjających dobrobytowi, zrównoważonemu rozwojowi oraz spójności społecznej i regionalnej; podkreśla, że ograniczenie ubóstwa, wykluczenia społecznego i braku równouprawnienia jest niezbędne do pomyślnego zakończenia powyższych reform oraz do zwiększenia do nich zaufania, a także do ograniczenia ryzyka wystąpienia niepokoїв społecznych podsyconych przez grupy ekstremistyczne i ugrupowania radykalne;
11. wzywa UE i wschodnioeuropejskie kraje partnerskie, by na szczycie Partnerstwa Wschodniego, który ma się odbyć na jesieni 2013 r. w Wilnie, nadały nowy wymiar wspólnym wysiłkom na rzecz propagowania demokratycznych, społecznych i gospodarczych reform w regionie wschodnioeuropejskim; w związku z powyższym oczekuje od UE i tych wschodnioeuropejskich krajów partnerskich, które poczyniły znaczące postępy w negocjacjach, by do momentu rozpoczęcia szczytu podpisały lub zainicjowały układy o stowarzyszeniu, w tym pogłębioną i kompleksową umowę o wolnym handlu; w tym kontekście wzywa wszystkich zaangażowanych partnerów do udziału we wstępnych rozmowach na temat terytorialnego zakresu zastosowania układów o stowarzyszeniu;
12. popiera podejście UE do wschodnioeuropejskich krajów partnerskich oparte na wzajemnej odpowiedzialności i zasadzie „więcej za więcej”, zachęcając partnerów do przeprowadzania reform politycznych potrzebnych do osiągnięcia wspólnych celów Partnerstwa Wschodniego oraz do zapewnienia stabilności politycznej i bezpieczeństwa; zauważa, że zgodnie ze wspólnym komunikatem Komisji i wiceprzewodniczącego/Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa z dnia 20 marca 2013 r. zatytułowanym „Europejska polityka sąsiedztwa: współpraca na rzecz rozwoju partnerstwa” zasada „więcej za więcej” oznacza coraz większą potrzebę różnicowania reakcji politycznej UE w zależności od ambicji i wyników działań każdego z partnerów;
13. wyraża zaniepokojenie zagrożeniami związanymi z rozwojem sił zbrojnych w regionie Europy Wschodniej, który wiąże się z wykorzystywaniem środków przeznaczonych na rozwój gospodarczy i społeczny; zaleca, by państwa członkowskie UE oraz wschodnioeuropejskie kraje partnerskie dokonały przeglądu swych strategii politycznych w dziedzinie eksportu i importu broni w regionie w celu osiągnięcia porozumień w sprawie rozbrojenia i demilitaryzacji obszarów objętych konfliktami, biorąc pod uwagę postępy poczynione przez poszczególne państwa partnerskie w zakresie przemian demokratycznych, tworzenia instytucji i poszanowania praw człowieka;
14. uznaje szczególne znaczenie bezpieczeństwa energetycznego dla ogólnej stabilności regionu wschodnioeuropejskiego; z tego powodu popiera rozwój bezpiecznej i integracyjnej infrastruktury energetycznej, takiej jak południowy korytarz gazowy, mającej pozytywny wpływ na bezpieczeństwo, rozwój gospodarczy i długotrwałą stabilność regionu;

Zaangażowanie w rozstrzygnięcie przedłużających się konfliktów na drodze pokojowej

15. podkreśla, że utrzymanie status quo w przypadku nierozwiązanych konfliktów w regionie Europy Wschodniej jest nie do zaakceptowania, ponieważ wiąże się z ryzykiem dalszej eskalacji napięć i wznowienia konfliktów zbrojnych; podkreśla, że wyścig zbrojeń jeszcze bardziej zwiększyłby zagrożenie dla

bezpieczeństwa regionalnego; z zadowoleniem przyjmuje działania UE zgodne z kompleksowym podejściem UE do tego obszaru, mające na celu rozwiązanie problemów związanych z bezpieczeństwem, praworządnością i cywilnym zarządzaniem kryzysowym; podkreśla, że zapewnianie stabilności i pokojowe rozwiązywanie konfliktów leży we wspólnym interesie UE oraz wschodnioeuropejskich krajów partnerskich i wzywa je do propagowania i tworzenia warunków sprzyjających postępom w rozwiązywaniu sporów oraz zachęca do wdrażania działań na rzecz budowania pokoju związanych ze wsparciem;

16. podkreśla odpowiedzialność UE, jeżeli chodzi o jej udział w rozwiązywaniu sporów poprzez wspieranie dialogu między stronami i wdrażanie programów i narzędzi umożliwiających transformację konfliktu; podkreśla rolę, jaką odgrywa Specjalny Przedstawiciel Unii Europejskiej w Regionie Południowego Kaukazu i ds. Kryzysu w Gruzji w działaniach na rzecz rozstrzygnięcia przedłużających się sporów na drodze pokojowej i popiera przedłużenie jego mandatu po 30 czerwca 2013 r.; chwali misję pomocy granicznej UE i misję obserwacyjną UE za zwiększenie bezpieczeństwa i pomoc w budowaniu transgranicznego zaufania w Republice Mołdawii i w Gruzji; zaleca UE przedłużenie mandatu powyższych misji i zwiększenie ich skuteczności; wzywa wszystkie zainteresowane strony do kontynuowania współpracy w ramach partnerstwa europejskiego na rzecz pokojowego rozwiązania konfliktu w Górskim Karabachu, będącego finansowanym przez UE programem na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, którego drugi etap rozpoczął się w listopadzie 2012 r.;
17. zwraca uwagę na istotną rolę, jaką w regionie Europy Wschodniej odgrywa Federacja Rosyjska ze względu na swoje wpływy polityczne i gospodarcze oraz bezpośrednie zaangażowanie militarne we wszystkich przedłużających się konfliktach; wzywa władze Rosji do wykorzystywania tego rodzaju wpływów w sposób konstruktywny, z pełnym poszanowaniem suwerenności krajów należących do regionu oraz do powstrzymywania się od wszelkich działań mogących stanowić zagrożenie dla stabilności regionu; ponownie zaznacza, że już uzgodnione wycofanie rosyjskich zagranicznych oddziałów wojskowych z separatystycznych regionów Republiki Mołdawii i Gruzji stanowiłoby istotny krok naprzód w procesie pokojowego rozwiązywania tych konfliktów;
18. wzywa Federację Rosyjską do poszanowania suwerenności, integralności terytorialnej i nienaruszalności uznanych przez społeczność międzynarodową granic Gruzji; w związku z tym wzywa Federację Rosyjską do zapewnienia bezwarunkowego wdrożenia porozumienia w sprawie zawieszenia broni z 2008 r., do wycofania sił wojskowych z terytorium Gruzji, do zagwarantowania misji obserwacyjnej Unii Europejskiej nieograniczonego dostępu do regionu Abchazji i Cchinwali w Gruzji oraz do unieważnienia decyzji w sprawie uznania niezależności tych regionów od Gruzji;
19. wzywa Federację Rosyjską do dotrzymania zobowiązań podjętych w związku z przystąpieniem do Rady Europy w 1996 r., a następnie podczas szczytu OBWE w Sтамбуle w 1999 r. i dotyczących regionu naddniestrzańskiego oraz zaleca, by siły pokojowe stacjonujące obecnie na terytorium Republiki Mołdawii zastąpiłoby międzynarodową misją cywilną, której legalność uznawałyby strony konfliktu naddniestrzańskiego; wzywa władze Rosji do powstrzymania się od stosowania wszelkich środków politycznych i dyplomatycznych, które mogą zakłócić proces rozwiązywania sporów i utrudnić zawieranie pozytywnych, ukierunkowanych na wyniki porozumień;
20. uważa, że nie istnieje żadna alternatywa dla pokojowego rozwiązania konfliktu w Górskim Karabachu i wyraża pełne poparcie dla ustanowienia zasad madryckich; wyraża ubolewanie, że prace współprzewodniczących Grupy Mińskiej OBWE, oparte o zasady prawa międzynarodowego określone w Kartie Narodów Zjednoczonych, w Akcie końcowym z Helsinek i w ramach OBWE nie przyniosły dotychczas żadnych konkretnych rezultatów, oraz wzywa do skuteczniejszego i większego zaangażowania ze strony UE; ponagla wszystkie zainteresowane strony do zwiększenia wysiłków i zaangażowania, mając na uwadze, że Grupa Mińska OBWE nie poczyniła jeszcze, ponad dwadzieścia lat po jej utworzeniu, znaczących postępów; wzywa strony konfliktu – Armenię i Azerbejdżan – do prowadzenia konstruktywnych negocjacji;
21. wzywa UE do zwiększenia wysiłków i aktywnego uczestnictwa w mediacjach na rzecz pokojowego rozwiązania przedłużających się konfliktów w tych formatach, w których UE już działa; podkreśla, że aktywne działania mediacyjne ze strony UE w rozwiązywaniu konfliktu mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa i trwałej stabilności w regionie wschodnioeuropejskim, a także stanowią wstępny warunek powodzenia europejskiej polityki sąsiedztwa; wzywa Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Regionie Południowego Kaukazu i ds. Kryzysu w Gruzji do podejmowania dalszych działań mających na celu rozwiązanie konfliktów w regionie Południowego Kaukazu poprzez stosowanie praktycznych środków, takich jak budowanie potencjału, ułatwianie osiągnięcia konsensusu przez strony, wzmacnianie pomocy publicznej i zwiększanie udziału społeczeństwa obywatelskiego;

22. zachęca wszystkie zainteresowane strony do aktywnego udziału w rozwiązywaniu konfliktu naddniestrzańskiego, mając na uwadze propagowanie akceptowalnej przez wszystkie strony wspólnej wizji przyszłości, oraz do uzgodnienia podstawowych warunków porozumienia; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje porozumienie ze stycznia 2012 r. dotyczące taktyki „małych kroków”, która ma posłużyć do rozwiązania praktycznych kwestii o zasadniczym znaczeniu dla obywateli;
23. podkreśla, że Parlament Europejski zachęca obecnie do opracowania europejskiej strategii bezpieczeństwa morskiego i zauważa, że taka strategia mogłaby przyczynić się rozwiązania przedłużających się konfliktów, pod warunkiem że obejmowałaby ambitny program działań w regionie Morza Czarnego;
24. wzywa UE, wschodnioeuropejskie kraje partnerskie i zainteresowane podmioty z regionu do pogłębienia dialogu politycznego poprzez zaproponowanie szeregu środków budowy zaufania w regionie Europy Wschodniej w celu uzgodnienia wspólnych zasad i programu działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa i rozwiązywania konfliktów; w związku z tym wzywa przewodnictwo Ukrainy w OBWE w 2013 r. do wdrożenia ambitnego programu działań oraz do zapewnienia udziału wszystkich wschodnioeuropejskich krajów partnerskich w unijnych forach na rzecz dialogu, w tym dialogu dotyczącego praw człowieka, tak aby umożliwić dalsze postępy w procesach pokojowego rozwiązywania nierozstrzygniętych konfliktów;
25. wzywa UE i wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do dalszego opracowywania regionalnych wielostronnych programów działań, stwarzania zachęt do współpracy regionalnej oraz przyspieszenia realizacji transgranicznych projektów budowania zaufania i promowania zaufania między społecznościami, zwracając szczególną uwagę na środki transformacji konfliktów i przyczyniając się do odbudowy i rozwoju gospodarczego i społecznego regionów dotkniętych konfliktami poprzez pobudzanie handlu i zachęcanie do podróżowania oraz inwestowania;
26. podkreśla potrzebę dwustronnego rozwoju handlu, integracji gospodarczej i infrastruktury między wschodnioeuropejskimi krajami partnerskimi;
27. ponagla wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do wdrażania wysokiej jakości programów kształcenia, które pomogą w zwalczaniu nienawiści i wrogości na tle etnicznym, terytorialnym lub religijnym oraz w zwiększaniu poszanowania dla praw mniejszości; uważa, że należy dalej pogłębiać dialog międzykulturowy i międzyreligijny w celu promowania wzajemnego zrozumienia, szacunku i tolerancji wśród wschodnioeuropejskich krajów partnerskich; w związku z tym podkreśla znaczenie silnych i aktywnych społeczeństw obywatelskich, które mogą przyczynić się do pogłębienia takiego dialogu oraz do rozwoju kontaktów społecznościowych między stronami konfliktu; wzywa Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego do dalszego udziału we wdrażaniu wielostronnych i dwustronnych działań w ramach Partnerstwa Wschodniego, które mają na celu realizację powyższego celu;
28. zaleca Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego zainicjowanie programu szkoleń dla mediów, prowadzonych przez branżowe europejskie organizacje dziennikarskie, co przyczyniłoby się do zwalczania wzajemnej niechęci i mowy nienawiści oraz do zapewnienia przestrzegania standardów zawodowych przy tworzeniu materiałów dziennikarskich dotyczących stosunków między grupami etnicznymi, a także wzywa do wspierania niezależnych ośrodków analitycznych współpracujących na rzecz opracowania sposobów zapewnienia bezpieczeństwa, rozwiązywania konfliktów i zapobiegania im;
29. zauważa, że nierozwiązane konflikty mogą być źródłem poczucia niesprawiedliwości i frustracji w społeczeństwie; zaleca, by urzędnicy państwowi i przywódcy polityczni ze wschodnioeuropejskich krajów partnerskich unikali wykorzystywania tego rodzaju nastrojów społecznych w wewnętrznych kampaniach politycznych, ponieważ prowadzi to jedynie do zwiększenia się antagonizmów i dalszych napięć;

Wzmacnianie współpracy politycznej i wojskowej w celu zwalczania zagrożeń dla bezpieczeństwa regionalnego

30. podkreśla kluczową rolę, jaką odgrywają organizacje i partnerstwa międzynarodowe w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem regionalnym oraz w ustanawianiu opartego na współpracy podejścia do kwestii bezpieczeństwa, które uwzględniałoby zarówno wymiar polityczny, jak i wojskowy; w związku z tym wzywa do zacieśnienia współpracy z Federacją Rosyjską w celu określenia trwałych rozwiązań problemów związanych z bezpieczeństwem regionalnym, w tym przedłużających się konfliktów;

31. wzywa państwa członkowskie UE i zainteresowane wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do pogłębienia dialogu na temat problemów związanych z bezpieczeństwem w ramach istniejących formatów UE, Rady Partnerstwa Euroatlantyckiego NATO, OBWE i Rady Europy oraz zaleca koordynację współpracy w celu zwiększenia skuteczności działań na miejscu, oszczędzania zasobów i opracowania programów dostosowanych do indywidualnych potrzeb krajów uczestniczących; w szczególności uważa, że państwa członkowskie UE i NATO powinny połączyć swoje zasoby w celu konsolidacji współpracy ze wschodnioeuropejskimi krajami partnerskimi w ramach formatu wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) oraz programu NATO „Partnerstwo dla Pokoju”;
32. uznaje znaczenie i wyniki współpracy UE, Ukrainy i Republiki Mołdawii w ramach WPBiO UE, która pomogła w osiągnięciu porozumień w zakresie bezpieczeństwa oraz ustalenia ram misji i operacji zarządzania kryzysowego UE; wzywa państwa członkowskie UE do wzięcia pod uwagę aspiracji wschodnioeuropejskich krajów partnerskich, które chcą zwiększyć swoje możliwości w celu zacieśnienia współpracy w ramach formatu WPBiO i zaleca bliższą współpracę w oparciu o inicjatywy wspierające rozwój potencjału i szkolenie krajowego personelu w sektorach bezpieczeństwa i obrony;
33. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Ministerialnej Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) z dnia 7 grudnia 2012 r. dotyczącą rozpoczęcia „procesu helsińskiego +40” jako narzędzia pobudzania politycznego w celu przyspieszenia prac na rzecz wspólnoty bezpieczeństwa i strategicznego planu działania na rzecz zacieśnienia współpracy w OBWE do 2015 r., kiedy to przypada 40. rocznica podpisania Aktu końcowego z Helsinek;
34. zachęca UE oraz właściwe międzynarodowe organizacje i najważniejszych partnerów do opracowania scenariuszy odbudowy w fazie po zakończeniu konfliktu, które mogłyby stanowić kolejną zachętę do rozwiązywania konfliktów, uwidaczniając konkretne korzyści płynące z rozstrzygnięć na drodze pokojowej;
35. podkreśla potrzebę ożywienia i rozszerzenia współpracy w zakresie rozbrojenia, regulacji prawnej handlu bronią, kontroli broni konwencjonalnej i zwalczania nielegalnego handlu bronią; w tym celu zaleca, by UE i wschodnioeuropejskie kraje partnerskie dokonały przeglądu zgodności z międzynarodowymi umowami, a zwłaszcza z Traktatem o konwencjonalnych siłach zbrojnych w Europie, w dalszym ciągu wspierały opracowanie powszechnego traktatu o handlu bronią, a także angażowały się w dialog na rzecz rozwoju dalszej współpracy w zakresie rozbrojenia i kontroli broni; podkreśla istotne znaczenie ograniczenia wyścigu zbrojeń;
36. wzywa UE do wzmocnienia programów współpracy skierowanych do wschodnioeuropejskich krajów partnerskich oraz do zwiększenia finansowania takich programów w ramach unijnego Instrumentu na rzecz Stabilności w celu ograniczania ryzyka związanego z materiałami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi, a także z rozpowszechnianiem broni masowego rażenia oraz fachowej wiedzy technologicznej w tej dziedzinie;
37. podkreśla, że reforma administracji publicznej, systemu sądownictwa i organów ścigania we wschodnioeuropejskich krajach partnerskich jest niezbędna, by możliwe było poczynienie postępów w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, korupcji, cyberprzestępczości, prania pieniędzy i terroryzmu; wzywa wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do zaangażowania się we wdrażanie lub do dalszego wdrażania ambitnego programu działań w celu zapewnienia niezawisłości systemu sądownictwa oraz do dalszej współpracy z UE w zakresie egzekwowania prawa i administracji celnej w celu zwiększenia zaufania społeczeństwa do tych instytucji;
38. wzywa UE i wschodnioeuropejskie kraje partnerskie do wykorzystania i przedłużenia po 2014 r. inicjatywy przewodniej Partnerstwa Wschodniego na rzecz zapobiegania, gotowości i reagowania na katastrofy spowodowane przez człowieka i katastrofy naturalne, której głównym celem jest działanie na rzecz pokoju, stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu krajów Partnerstwa Wschodniego oraz ochrona środowiska, mieszkańców, dziedzictwa kulturowego, zasobów i infrastruktury regionu poprzez wzmocnianie odporności, gotowości i reagowania na katastrofy spowodowane przez człowieka i katastrofy naturalne w poszczególnych krajach;
39. podkreśla znaczenie bezpieczeństwa energetycznego dla kształtowania środowiska bezpieczeństwa w regionie; ponagla do podejmowania dalszych działań mających na celu integrację rynków energii UE i wschodnioeuropejskich krajów partnerskich, ponownie podkreśla znaczenie południowego korytarza gazowego oraz inicjatywy przewodniej na rzecz kaspijsko-czarnomorskiego korytarza gazowego w ramach inicjatywy na rzecz południowego korytarza gazowego dla ograniczenia zależności od importu energii od dominujących na rynku dostawców oraz wzywa UE do ułatwiania i promowania dywersyfikacji dostaw gazu, co umożliwi ściślejszą współpracę UE i wschodnioeuropejskich krajów partnerskich;

40. wzywa do rozwoju współpracy regionalnej oraz dobrych stosunków sąsiedzkich, a także do pomagania w rozwoju regionalnych synergii i systemu reagowania na specyficzne problemy związane z położeniem geograficznym, gospodarką, bezpieczeństwem, środowiskiem i społeczeństwem występujące w krajach Partnerstwa Wschodniego, a także w relacjach z UE; w związku z tym wzywa do zacieśnienia współpracy w zakresie sektorowych strategii politycznych dotyczących m.in. edukacji, młodych ludzi, migracji, opieki zdrowotnej czy transportu;
 41. zaleca, by wschodnioeuropejskie kraje partnerskie wzmocniły współpracę w zakresie zarządzania granicami i przepływami migracyjnymi w regionie poprzez zbliżenie lub ustanowienie wspólnych standardów z UE oraz poprzez zwalczanie handlu ludźmi, gwarantując jednocześnie poszanowanie praw migrantów;
 42. zaleca swym współprzewodniczącym przekazanie niniejszej rezolucji przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji/Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa, Specjalnemu Przedstawicielowi Unii Europejskiej w Regionie Południowego Kaukazu, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, rządowi i parlamentom państw członkowskich UE, wschodnioeuropejskich krajów partnerskich i Federacji Rosyjskiej.
-